

ק"פ 55857/06/19 - אהוד רז נגד עינת מקלר שירן

בית משפט השלום בעכו

ק"פ 55857-06-19 רז נ' שירן מקלר
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט וויליאם חאמד
קובל	אהוד רז
נגד	
נאשמת	עינת מקלר שירן

החלטה

מבוא

הקובל מייחס לנאשמת, במסגרת כתב הקובלנה המתוקן, עבירה של פגיעה בפרטיות, לפי סעיף 5 וסעיף 2 (5), (7)2, (8)2 ו- (9)2 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א - 1981 (להלן: "החוק").

כתב הקובלנה המתוקן כולל 3 פרטי אישום.

ואלה עובדות פרט האישום הראשון בכתב הקובלנה המתוקן:

הקובל הינו עורך דין במקצועו, נשוי ואב לשלוש בנות, בתו הצעירה מתמודדת עם מחלה גנטית חשוכת מרפא, והוא שימש במועדים הרלבנטיים יו"ר וועד העמותה הישראלית לדיסאטונומיה משפחתית ע"ר (להלן - "העמותה").

הנאשמת הינה רופאה במקצועה, אם לשלושה ילדים, גם בנה הבכור מתמודד עם המחלה הנ"ל, והיא שימשה בזמנים הרלבנטיים כחברה לכאורה בוועדת הביקורת בעמותה, מינוי שלטענת הקובל בוצע בניגוד לדין.

בחודש 9/18 הודיעה יו"ר וועד העמותה, גב' נטע גולדמן, כי היא עומדת לסיים את תפקידה זה, בעמותה, והיא הפסיקה לשמש בתפקיד זה בחודש 12/18.

ביום 29/1/19, בעיר רעננה, התקיימה אסיפה כללית שלא מן המניין, לדיון במספר נושאים, לרבות אישור דו"חות כספיים ובחירת נציגים למוסדות העמותה. הקובל הציג, עובר לכנוס האסיפה, מועמדותו לחברות בוועד העמותה.

בטרם קיום ההצבעה לבחירת נציגים, נשאה הנאשמת, בפני כ- 80 חברי העמותה ואחרים נוספים, שלא במסגרת תפקידה כיו"ר וועדת הביקורת בעמותה, דברי תוכחה, לשון הרע והשמצות כלפי הקובל, והציגה, במצגת וויזואלית

שהכינה מראש, מסמכים, מכתבים, מסרונים ותכתובות של הקובל לבעלי תפקידים אחרים בעמותה ומהם אליו, שנערכו במסגרת תפקידם, ואשר הגיעו לידי הנאשמת מתוקף תפקידה בעמותה.

הנאשמת עשתה כן מבלי שתקבל את הסכמת הקובל או יתר בעלי התפקידים או ליידע אותם בנדון, ותוך שהיא מוסיפה מלל ופרשנות יצירתית לאמור במסמכים הנ"ל, וזאת בניסיון להטות את תוצאות הבחירות ותוך פגיעה בפרטיותו של הקובל והפרת חובת הסודיות כלפיו, שעה שלא מדובר במסמכים ובמידע שנועדו לפרסום, אלא שכוללים אלה גם עניינים אישיים של הקובל.

במסגרת פרט האישום השני נטען כי, במועדים שאינם ידועים לקובל, פנתה הנאשמת לגורמים שונים, באמצעות הדואר האלקטרוני, ופרסמה מידע שהגיע לידיה בתוקף תפקידה הנ"ל, ותוך פגיעה בפרטיותו של הקובל.

בפרט האישום השלישי טוען הקובל לביצוע עבירה של שיבוש הליכי משפט, אם כי מבהיר כי פרט אישום זה אינו חלק מהקובלנה, משאין עבירה כאמור נמנית עם העבירות שניתן להאדים בהן בהליך של קובלנה.

בפתח המשפט טען ב"כ הנאשמת טענה מקדמית למחיקת כתב הקובלנה בטענה כי הוא כללי וסתמי, ולא מפרט את תוכנם של אותם מסמכים, שלטענת הקובל עשתה בהם הנאשמת שימוש לפגיעה בפרטיותו. לאחר שהתקיים דיון במעמד הצדדים, הוגשו סיכומי הצדדים לעניין זה, בכתב.

טיעוני הנאשמת

לטענת ב"כ הנאשמת, כתב הקובלנה מנוסח באופן סתמי וכללי, ולא מפרט את פרטי המידע שלטענת הקובל מהווה פגיעה בפרטיותו, בעוד שעיקרו של כתב הקובלנה הינו טענות באשר לאופן מינוייה של הנאשמת לתפקידה בעמותה, וטענות שנועדו להשחיר את פניה של הנאשמת. עוד נטען כי הקובל לא מפרט מה היא אותה חובת סודיות שהקובל הפר, ומה מקורה של חובה זו, בעוד שהנאשמת הביאה מידע מסוים בפני חברי העמותה, וזאת מתוקף תפקידה בעמותה, ואם הייתה מסתירה זאת מהם, הייתה היא חוטאת לתפקידה. נוכח אלה, עתר ב"כ לבטל את כתב הקובלנה מחמת הגנה מן הצדק ופסול בכתב האישום.

טיעוני הקובל

לטענת הקובל, כתב הקובלנה מפורט דיו, ומפנה למסמכים, מסרונים והודעות בכתב שהוחלפו בינו לבין בעלי תפקידים אחרים בעמותה, שהנאשמת הפיצה באותה אסיפה ללא רשות ותוך פגיעה בפרטיותו של הקובל, ותוך ניצול תפקידה כאמור, כאשר על אותם תכתובות ומסמכים היא הוסיפה פרשנות שלה, דברי שקר ולשון הרע כנגדו, ושעה שמדובר במסמכים ובמידע שלא נועד לפרסום, כלל ועיקר. לטיעוני התגובה צירף הקובל העתק של הודעות בודדות בדואר אלקטרוני, שהוחלפו בינו לבין אחרים.

דין והכרעה

באשר לטענות ב"כ הנאשמת, לפיהן, כתב הקובלנה לא מצביע על קיומם של יסודות העבירה לפי סעיף 2 לחוק, לרבות קיומה של חובת סודיות כלפי הקובל, עשיית פרסום ברבים, האם הפרסום של אותם מסמכים נשוא הקובלנה היה מכוח סמכות או זכות או חובה בדין, האם ניתנה הסכמה של הקובל או מי מהנמענים לפרסום הדבר, והאם מתקיים לזכות הנאשמת סייג או פטור מכוח החוק מפני אחריות פלילית, הרי שיש להכריע בטענות כאמור של הנאשמת לאחר קביעת ממצאים עובדתיים, בתום שמיעת פרשות התביעה וההגנה, ואין המדובר בטענות שיש להכריע בהן בשלב מקדמי זה. מדובר בטענות מהותיות, שאין עניינן פסול בכתב האישום או חוסר סמכות, שהמקום להכריע בהן הוא בפתח המשפט. עניין הוא בטענות בדבר אי הוכחת יסודות העבירה, או לקיומם של סייג או פטור מפני אחריות פלילית, וסוגים אלו של טענות יוכרעו במסגרת הכרעת הדין.

גם הטענה כי עובדות כתב הקובלנה לא מגלות עבירה, דינה לדחייה. שכן, בהנחה ובית המשפט יקבל את כל העובדות נשוא כתב הקובלנה, ויקבע כי אלו הוכחו בדין, הרי שהן מגלות עבירה מהסוג המיוחס בכתב הקובלנה. שכן, לפי המתואר בפרק העובדות, הנאשמת פרסמה ברבים, בפני חברי העמותה ואחרים, מידע אישי ופרטים כוזבים, ואשר פגעו בזכותו של הקובל לפרטיות, תוך הפרת חובת סודיות שהיא חבה כלפיו, לטענת הקובל. בהנחה וטענות אלה תוכחנה, הרי שהן מקימות את יסודות העבירה המיוחסת.

הטענה היחידה הטעונה הכרעה בשלב זה, כטענה מקדמית, היא קיומו של פסול בכתב האישום, שעניינו ניסוח כללי וסתמי של פרק העובדות של כתב הקובלנה המתוקן. המסגרת הנורמטיבית הרלבנטית היא המעוגנת בהוראת סעיף 85 לחסד"פ (נוסח משולב), תשמ"ב - 1982, לפיה:

" כתב אישום יכיל:

- (1) שם בית המשפט שאליו הוא מוגש**
- (2) ציון מדינת ישראל כמאשים או שם הקובל ומענו**
- (3) שם הנאשם ומענו**
- (4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן ...**
- (5) ציון הוראות החיקוק שלפיו מואשם הנאשם**
- (6) שמות עדי התביעה ."**

ההגנה עליה נסמכת הנאשמת הינה פסול בכתב האישום. המדובר בטענה מקדמית לפי סעיף 149(3) לחסד"פ הנ"ל.

אין חולק כי כתב האישום, וכך גם כתב קובלנה, אמור לכלול את כל העובדות המקימות, לגישת המאשים, את יסודות העבירה, העובדתי והנפשי, ובמידת פירוט כזו שתיתן בידי הנאשם מלוא האשפרות להתגונן כנגד הנטען נגדו. תיאור כללי וסתי ועמום, שאינו מפרש את היסודות המהותיים על המעשה, פוגע בזכותו של הנאשם להליך הוגן, נוכח הפגיעה ביכולתו להתמודד כנגד אישום בניסוח כאמור. יש לציין, ככל שהדבר ידוע למאשים, את מועד ביצוע העבירה הנטענת, את מקום ביצועה של זו, את מעשי הנאשם המקימים את העבירה המיוחסת, ואת הנסיבות המיוחדות של המקרה, במידה וקיימות כאלה. הפרק העובדתי של כתב האישום או כתב הקובלנה לא אמור להיות חזרה על לשון הוראת החיקוק, אלא תרגום של לשון הוראת החיקוק, שהינה כללית מטבעה, לתיאור פרטני ומסוים, היינו, יציקת העובדות המסוימות של המקרה הקונקרטי אל תוך תבנית הוראת החיקוק.

לעניין מידת הפירוט שעל המאשים לקיים אחריה בניסוחו את כתב האשמה, מציין המלומד י' קדמי כי:

" תיאור העובדות המהוות את העבירה, משמעו - מכלול

הנתונים העובדתיים המצביעים על כך כי נתקיימו

יסודותיה על עבירה פלונית...

סיפור העובדות חייב לשקף את כל מרכיבי העבירה,

המיוחסת לנאשם, הן הרכיבים המהווים את היסוד

הפיזי והן את הרכיבים המהווים את היסוד הנפשי שבה..."

(סדר הדין בפלילים, חלק שני, הליכים לאחר כתב אישום, מהדורה מעודכנת,

תשס"ט - 2009, ע' 915).

ולענייננו:

עיון בכתב הקובלנה המתוקן מלמד כי הוא אינו כולל, במידה מספקת, תיאור של המסמכים ותיאור תוכנם של אלה, שהקובל טוען כי הנאשמת הפיצה באסיפה הנ"ל, בפני חברי העמותה ואחרים. אין די בכך כי הקובל יציין בכתב הקובלנה כי הנאשמת הפיצה ברבים מידע אשר פגע בפרטיותו, שלא כדין וללא הסכמתו, אלא שחובה היא כי כתב הקובלנה יפרט את המסמכים המסוימים ומה הוא אותו מידע מסוים, שלטענת הקובל מהווה פגיעה בפרטיותו. ניסוח כללי, כפי שתואר בכתב הקובלנה המתוקן שבפניי, מונע מפני הנאשמת להתגונן כיאות, שכן, היא לא יכולה ללמוד, מעיון בכתב הקובלנה, מה הוא אותו מידע נשוא העבירה המיוחסת, האם היא ידעה על מידע זה, האם פרסמה אותו ברבים, במקום ובמועד הרלבנטי, והאם היא עשתה כן כדין. דומה המצב לכתב האישום המייחס לנאשם מסוים עבירה של איומים, בכך שהנאשם איים על אחר, מבלי שתפרט המאשימה את דברי האיום עצמם, שנאמרו במקרה המסוים. כתב אישום בנוסחו כאמור פוגע בזכותו של הנאשם המסוים להליך הוגן, ביכולתו להתמודד ולהתגונן כנגד אישום כאמור,

שכן, מיוחסת לו אמירה כללית שהוא לא יודע מה תוכן אותו האיום, האם הוא אכן אמר דברים אלה באוזני קורבן העבירה, האם המדובר בדברי איום, ומה מטרתם.

החובה לפרט מלל כן את המסמך המסוים כאמור תכליתה לאפשר לנאשמת להתמודד עם הטענות הנ"ל, אחרת, היא לא תוכל לגבש הגנה באשר לטענה בדבר עצם פרסום המלל או המסמכים וכן בדבר הפגיעה בפרטיות הקובל, במידה והיא אכן פרסמה אותם. שתיקתו של הקובל לעניין זה מכבידה עד מאוד על הנאשמת, שאין היא יכולה ללמוד, מעיון בעובדות הקובלנה, מה המסמכים שהקובל נסמך עליהם ומה תוכנם של אלה.

מנגד, לא מצאתי נכון וצודק להורות על ביטול הקובלנה מחמת האמור. שכן, כתב הקובלנה מפרט מקום מוגדר (העיר רעננה), וכן מועד מדויק של ביצוע העבירה הנטענת (29/1/19 - במהלך קיום כינוס של אסיפה של העמותה), ובמהלך הרצאה שנשאה הנאשמת בפני חברי העמותה ואחרים, במועד ובמקום הנ"ל. כך, שהנאשמת מסוגלת להתמודד עם טענות כאמור משתחם הקובל את מעשיה הנטענים של הנאשמת במקום ובזמן מדויקים. המחדל של הקובל מצטמצם, אם כך, אך לעניין המסמכים המסוימים בהם עשתה הנאשמת שימוש, לטענתו, במהלך האסיפה הנ"ל, ואת המלל המסוים שהיה במסמכים כאמור, וזאת, על מנת שהנאשמת תדע, כבר עתה, ומעיון בכתב הקובלנה, את המסכת העובדתית של כתב הקובלנה, ובכך תוכל היא להתמודד עם הנטען נגדה, הן באשר לעצם עשיית המעשה - פרסום המסמכים באותה אסיפה, והן לעצם הטענה כי האמור בהם פגע בפרטיות הקובל, בהתקיים כל יסודות העבירה, והן באשר לקיומה של הגנה או לקיומו של פטור מאחריות פלילית לפי החוק נשוא הקובלנה או לפי דין אחר.

לעניין זה אציין כי, הקובל צירף לטיעונו בכתב מסמכים מסוימים שהוא מבקש להסתמך עליהם להוכחת העבירה המיוחסת. הדבר מלמד כ ברשותו של הקובל המסמכים שלטענתו עשתה הנאשמת בהם שימוש שפגע בפרטיותו. משכך, ניתן לרפא את הפגם המסוים הנ"ל בכתב הקובלנה על ידי מתן אפשרות בידי הקובל לצרף לכתב הקובלנה המתוקן את כל המסמכים, ההודעות, התכתובות או המכתבים שהוא טוען כי הנאשמת פרסמה ברבים במועד ובמקום הרלבנטי לכתב הקובלנה, ולראות בהם כחלק בלתי נפרד מכתב הקובלנה המתוקן. בכך יהא בניסוח כתב הקובלנה המתוקן, בצירוף נספחיו כאמור, עונה על החובה בדין, ולסלק את הפסול שבו היום.

המסקנה הנ"ל הינה לפי סמכותי בהוראת סעיף 150 לחסד"פ הנ"ל, אשר מסדיר סמכותו של בית המשפט להורות על תיקון כתב האישום, במידה ומצא לקבל טענה מקדמית, בצד סמכותו להורות על ביטול כתב האישום, הכל לפי נסיבות העניין המסוים.

סוף דבר

הקובל יגיש לתיק בית המשפט, תוך 45 ימים מהיום, כנספחים לכתב הקובלנה המתוקן שבתיק בית המשפט, העתק של המסמכים, הודעות, מכתבים או התכתבויות שהוא מתייחס אליהם בכתב הקובלנה המתוקן, ושלטענתו מהווים חלק מהיסוד העובדתי של העבירה המיוחסת. עם הגשתם של אלה, יראו בהם חלק בלתי נפרד מכתב הקובלנה המתוקן, וכחלק מפרק העובדות של כתב הקובלנה המתוקן.

מסמך שלא יוגש לתיק בית המשפט בפרק הזמן הנ"ל לא ניתן לראות בו, בהמשך, כחלק בלתי נפרד מכתב הקובלנה ומעובדות הקובלנה.

במידה ולא יוגשו הנספחים הנ"ל בפרק הזמן הנ"ל, אורה על מחיקת הקובלנה.

תזכורת פנימית ליום 24/5/20.

בשלב זה, קובע ישיבת הקראה ליום 15/7/20 שעה 12:00.

המזכירות תמציא החלטה זו לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, י"ב ניסן תש"פ, 06 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.